

Kanalan toiminnasta aiheutuvat haitat naapureille, Säskylä

681/64.641/2013

E-Symlk 08.12.2020 § 178

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnalle on toimitettu 12.10.2020 saapunut valitus, jonka mukaan Säskylän Vähäkylässä sijaitseva kanala aiheuttaa kohtuuttomia pöly- ja hajuhaittoja naapureille. Kysymyksessä on Saulan Tila Oy:n siitoskanala, joka sijaitsee Säskylän kunnan Vähäsäskylän kylässä ti- lalla Saula 783-405-11-26 osoitteessa Rantatie 161. Kanalalla on Pyhäjärvisuodun ympäristölautakunnan 4.3.2013 myöntämä ympäristölupa toiminnalleen. Kirjelmässä toivotaan ympäristölautakunnan ryhtyvän asian vaatimiin tutkimuksiin ja korjaustoimenpiteisiin. Valitus on liitteenä.

Toiminnanharjoittajalta on 2.11.2020 päivätyllä kirjeellä pyydetty selitystä naapureille aiheutuvista haitoista ja niiden poistamismahdollisuuksista. Selitys on toimitettu 1.12.2020. Selityksen mukaan toiminnanharjoittaja ryhtyy konsultin avustamana laatimaan suunnitelmia pölyn ja hajun vähentämiseksi. Selitys on liitteenä.

Ympäristöpäällikkö:

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta asettaa suunnitelmien toimittamisen määräajaksi 1.3.2020. Suunnitelmien lisäksi Saulan Tila Oy:n on esitettävä samaan päivämäärään mennessä esitys konkreettisista toimenpiteistä sekä niiden aikatauluista pöly- ja hajuhaittojen poistamiseksi tai olennaiseksi vähentämiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

=====

E-Symlk 18.05.2021 § 73

Saulan Tila Oy on toimittanut 1.3.2021 selityksen munituskanalan toiminnasta ja uusista toimenpiteistä pöly- ja hajuhaittojen vähentämiseksi. Toimintatapoihin liittyvät muutokset ovat olleet toiminnanharjoittajan mukaan käytössä viimeisten kolmen kuukauden aikana. Naapureiden asiasta antaman vastineen mukaan hajuhaitat eivät ole näiden tehtyjen toimenpiteiden johdosta vähentyneet. Naapurit toivovat ympäristölautakunnan ryhtyvän asian vaatimiin toimenpiteisiin mahdollisimman nopeasti.

Tarkastuksen ja ympäristötoimiston havainnoinnin perusteella aistinvaraisesti on havaittavissa toistuvaa kanaloiden epämiellyttävää hajua vielä noin 200 metrin päässä kanaloista. 200 metrin säteellä kanaloista sijaitsee yli 20 asuinkiinteistöä.

Saulan Tila Oy:llä on tehty 20.4.2021 asian johdosta tarkastus. Samalla suoritettiin ympäristöluvan valvontasuunnitelman mukainen tarkastus. Käynnistä on laadittu tarkastusmuistio. Muistion yhteydessä toiminnanharjoittajaa on kuultu asian viemisestä lautakunnan päätettäväksi.

Saulan Tila Oy:n selitys, naapureiden vastine sekä tarkastusmuistio kuulemisineen ovat esityslistan liitteenä.

Ympäristöpäällikkö:

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta määrää Saulan Tila Oy:n teettämään kanaloiden ilmanvaihtoon sekä hajujen ja pölyn leviämiseen ja suodattamiseen perehtyneen konsultin selvityksen päästöistä ja sen vaikutuksista. Lisäksi on suunniteltava kyseisille eläinsuojille ja niistä aiheutuville päästöille sopiva ratkaisu, jolla haju- ja pölypäästöä vähennetään kohtuulliselle tasolle ympäröivän asutuksen näkökulmasta. Konsultti on hankittava mahdollisimman pian ja työn tulokset konkreettisine ratkaisuvaihtoehtoineen konsultin kirjoittamana raporttina ja suunnitelmana on toimitettava Etelä-Satakunnan ympäristötoimistoon 1.9.2021 mennessä.

Määräyksen perustelut:

Lannan varastointi kestokuivikepohjana ilmanvaihdon myötävaikutuksella saattaa aiheuttaa ympäristöluvan lupamääräyksessä 4 kiellettyä kohtuuton- ta rasitusta. Saulan Tila Oy:n katsotaan mahdollisesti aiheuttavan kanaloista ja/tai lannan varastoinnista leviävän hajun ja pölyn vuoksi ympäristön pilaantumista ja tästä syystä toiminnanharjoittajan on riittävässä määrin selvítettävä asiaa sekä esitettävä siihen ratkaisuvaihtoehdot. Hajun ja mahdollisesti pölyn vähentämistä koskevat selvitykset edistävät lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksen 17 noudattamista. Määräys on annettu ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla.

Päätös:

Esityksen mukaan.

=====

E-Symplk 12.10.2021 § 120

Saulan Tila Oy on toimittanut Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnan määräämän selvityksen. ”Selvitys kanalatoiminnan ilmapäästöistä, niiden vaikutuksista sekä esitys toimenpiteistä päästöjen vähentämiseksi” on saapunut 1.9.2021. Selvitys liitteineen on esityslistan liitteenä. Saulan Tila Oy esittää selvityksessään erillisen pölyn- ja hajunhallintasuunnitelman laatimista. Yhtiö esittää hajuvaikutusten selvittämiseksi 12 kuukauden jaksoa erikseen laadittavan hajunhallintasuunnitelman pohjalta.

Ympäristöpäällikkö:

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta muuttaa aiempaa määräystään ja hyväksyy Saulan Tila Oy:n esityksen haittojen tarkemmasta kartoittamisesta. Haju- ym. vaikutusten nykyistä tarkempi ajallinen ja paikallinen selvittäminen on tarpeen, jotta haittojen laajuudesta syntyy oikea kuva ja jotta mahdolliset uudet tekniset vaatimukset ja/tai toimintatapaan liittyvät muutokset osataan kohdentaa oikealla tavalla. Tarkempi kuvaus pölyn- ja hajunhallintasuunnitelman toimenpiteistä, toteuttamistavasta ja aikataulusta on esitettävä Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnalle 6.12.2021 mennessä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

=====

Saulan Tila Oy on toimittanut Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnalle hyväksyttäväksi kanalatoimintaan liittyvän hajunhallintasuunnitelman. Suunnitelman mukaan hajulähteen tarkentamiseksi kirjataan vallitseva säätila, kanalassa tapahtuvat toiminnot sekä naapureiden haju- ja pölyhavainnot 300 metrin säteellä tuotantolaitoksista. Näitä tietoja yhteen liittämällä saadaan tietoja siitä, minkä toiminnan yhteydessä merkittävimmät haitat aiheutuvat ja mikä merkitys säätilalla on haitan kokemiseen. Näin pystytään kohdentamaan mahdolliset toimenpiteet parhaalla mahdollisella tavalla. Tarkkailua ehdotetaan suoritettavaksi 12 kuukauden ajan. Hajunhallintasuunnitelma liitteinen on esityslistan liitteenä.

Ympäristöpäällikkö:

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta hyväksyy Saulan Tila Oy:n toimittaman hajunhallintasuunnitelman. Suunnitelman mukaiseen tarkkailuun on ryhdyttävä välittömästi ja tarkkailua on suoritettava vuoden 2022 ajan.

Tarkkailun tulokset on raportoitava Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnalle viimeistään 1.3.2023. Tulosten perusteella päätetään erikseen jatko-toimista.

Päätös:

Esityksen mukaan.

=====

Saulan Tila Oy on toimittanut määräaikaan mennessä raportin otsikolla "Kanalatoiminnan hajuvaikutusten seurantaraportti vuodelta 2022 sekä toimenpide-esitys". Raportin liitteenä on paikallista säädädataa vuodelta 2022.

Tuloksista voidaan tiivistetysti todeta, että kanalatoiminnasta aiheutuu ajoittaisia välillä myös voimakkaita hajuhaittoja lähimpien asuinrakennusten alueella. Ongelmallisimpia sääolosuhteita ovat pohjoiset ilmavirtaukset luode-pohjoinen-koillinen sekä tyynet tai erittäin heikkotuuliset säät. Kanalatoiminnan työrutiinit, kuten kanaloiden puhdistus sekä lannanpoistot, aiheuttavat merkittävän osan hajuhaitoista. Eri kanalarakennusten aiheuttaman hajun välillä ei todettu eroja.

Toimenpiteenä hajujen vähentämiseksi raportissa esitetään kanalan 3 katolla olevien poistoilmahormien varustamista diffuusoreilla eli "suihkvirtaushatuilla". Tällä tavoin ilmanvaihdon kautta tulevien hajukaasujen nopeutta kiihdytetään pystyvirtauksen aikaansaamiseksi, jolloin kaasut johdetaan korkeammalle ilmaan, jossa ne kulkeutuvat etäämmäs ja laimenevat nopeammin. Oletuksena on, että laimentuessaan hajut eivät aiheuta viihtyvyyshaittaa. Lisäksi esitetään, että kanalan 3 ilmanvaihdon muutosten jälkeen seurantaa jatketaan paikallisen säätiedon keruulla ja negatiivista palautetta antaneille kiinteistöille tarjotaan mahdollisuus edelleen pitää kirjaa kokemistaan hajuhaitoista. Tällä tavoin voidaan tehdä johtopäätöksiä valitun ilman-vaihtotekniikan toimivuudesta

sekä arvioida tarvetta vastaaviin toimenpiteisiin myös kanalarakennusten 1 ja 2 osalta.

Yhden negatiivista palautetta antaneen kiinteistön asukkaat ovat pyytäneet terveystarkastuksesta asunnontarkastusta kanalan toiminnasta aiheutuvien pöly- ja hajuhaittojen johdosta. Asunnontarkastuskertomuksessa suositellaan toimenpiteitä ja teknisiä ratkaisuja haittojen vähentämiseksi.

Terveystarkastusviranomaiselta sekä haitankärsijöiltä on pyydetty vastine tehdystä raportista ja toimenpide-ehdotuksista ja toiminnanharjoittajalta on edelleen pyydetty vastine näihin. Vastineissa esitetyt asiat on otettu huomioon päätösehdotuksen laadittaessa. Seurantaraportti liitteineen sekä vastineet raporttiin ja toiminnanharjoittajan vastine edelleen näihin sekä asunnontarkastuskertomus ovat kokouksen oheismateriaaleina.

Lisätietoja

Ympäristöylikontrollin johtaja Johanna Thessler, p. 044 7307 423,
johanna.thessler@sakyla.fi

Esittelijä

Ympäristöylikontrollin johtaja Johanna Thessler

Päätösehdotus

Etelä-Satakunnan ympäristövaltuusto määrää Saulan Tila Oy:n ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin hajuhaittojen vähentämiseksi.

1. Kanalarakennus 3 on varustettava seurantaraportissa esitetyillä diffuusoreilla 1.7.2023 mennessä. Diffuusoreiden hankinnassa ja asennuksessa on huomioitava eläinsuojan ja lähimpien häiriintyvien kohteiden välinen korkeusero ja huolehdittava siitä, että kanalan poistoilma johdetaan riittävän korkealle. Toiminnanharjoittajan on lisäksi varauduttava asentamaan vastaava laitteisto myös kanalarakennuksiin 1 ja 2, jos ensimmäisen asennuksen jälkeen toisaalta todetaan laitteistosta olevan hyötyä, mutta toisaalta ei riittävästi kohtuuttoman haitan poistamiseksi lähimmiltä asuinkiinteistöiltä.
2. Ensimmäisen laitteen asennuksen jälkeen on haittaa kärsiville kiinteistöille annettava mahdollisuus seurannan jatkamiseen 6 kk ajaksi eli vuoden 2023 loppuun. Seurantaraportti tästä ja tarvittaessa uudet toimenpide-ehdotukset on toimitettava Etelä-Satakunnan ympäristövaltuustolle 1.2.2024 mennessä.
3. Tuuli- ym. sääolosuhteet tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon eläinsuojien puhdistuksessa ja lannan poiston sekä lannan kuljetuksen ajankohdissa.
4. Kaikki kanaloitten työt tehtävät on suoritettava parhaan käyttökelpoisen käytännön mukaisesti niin, että kanaloiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Perustelut

Etelä-Satakunnan ympäristövaltuusto toteaa seurannan perusteella, että kanaloiminta aiheuttaa lähimpänä asuville ihmisille kohtuutonta hajuhaittaa. Voimakkaimmista haitoista kärsiviä kiinteistöjä ei ole montaa, mutta toiminnan vaikutukset ovat näille lähimpänä asuville kohtuuttomia. Myös terveystarkastus suosittelee tekemänsä valvonnan perusteella toimenpiteitä haju- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Teknisiä ratkaisuja määrätään tässä päätöksessä ainoastaan kanalarakennukseen 3. Tämä siitä syystä, että vaikka seurannassa ei tullut esille eroa eri kanalarakennusten aiheuttamissa haitoissa, niin haittoja on alkanut enemmän ilmenemään kanalassa 3 tehtyjen muutostöiden jälkeen. Lisäksi kanalarakennus 3 on lähimpänä hajuhaittoista kärsiviä kiinteistöjä.

Toiminta ei hajuhaittojen vuoksi täytä ympäristöluvan lupamääräyksissä 4 ja 7 annettuja ehtoja. Toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja voidaan vähentää ottamalla käyttöön hakijan esittämää tekniikkaa lupaehdon 17 mukaisesti. Hakijan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja

toiminnanharjoittajalla on velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa pilaantumista ympäristönsuojelulain 6-7 §:n mukaisesti. Määräykset on annettu ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla.

Päätös Esityksen mukaan.

=====

ES ymplk 12.12.2023 § 126
438/11.01.00/2023

Saulan Tila Oy on asentanut Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnan huhtikuussa tekemän päätöksen mukaisesti diffuusorit kanalarakennus 3 katolle. Diffuusorien asennustyöt valmistuivat 27.06.2023. Lisäksi kanaloiden 1 ja 2 poistohormien päistä poistettiin piipunhatut syyskuussa kanaerän vaihdon yhteydessä ilman pystysuoran virtaamisen tehostamiseksi. Saulan Tila Oy:ssä on myös pyritty mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon sääolojen vaikutukset hajun haitallisuuteen ja ajoittamaan mm. lannankäsittelyyn liittyvät työt niin, että haitat jäävät mahdollisimman pieniksi. Lähialueen asukkaille on annettu ympäristölautakunnan päätöksestä poiketen kolmen kuukauden ajan mahdollisuus seurannan jatkamiseen ja hajuhaittojen ylös kirjaamiseen. Seurantaan osallistui kaksi kiinteistöä. Seurantaraportti ja sen liitteenä toimitetut sääaseman seurantatiedot on lähetetty ympäristönsuojeluviranomaiselle 16.10.2023.

Raportin mukaan hajuhaitat ovat vähentyneet tilan alueella ja sen lähiympäristössä. Tehtyjen toimenpiteiden seurauksena kanaloiden poistoilma ohjautuu huomattavasti korkeammalle kuin aikaisemmin. Uuteen seurantajaksoon osallistui ainoastaan kaksi havainnointipaikkaa. Seurantajakson aikana kanalan aiheuttamaa hajua havaittiin 30 %:ssa vuorokausista. Voimakkuudeltaan suurimpien hajujen (voimakkuudet 4 ja 5) osuudet olivat tehtyjen toimenpiteiden vuoksi laskeneet runsaasta yhdeksästä prosentista noin kolmeen ja puoleen prosenttiin.

Saulan Tila Oy esittää, että haittoja vähennetään jatkossakin ympäristövaikutukset huomioivien työtapojen ja -aikojen avulla eikä kanalarakennuksiin 1 ja 2 vaadittaisi laitettavaksi diffuusoreja. Raportin mukaan näiden kanaloiden poistokanavien hormit ovat nelikulmaiset, joka vaikeuttaa sopivan kaupallisen järjestelmän löytämistä, sillä markkinoilla yleisesti myytävät diffuusorit on suunniteltu pyöreisiin hormoneihin.

"Kanalatoiminnan hajuvaikutusten seurantaraportti vuodelta 2023" on kokouksen oheismateriaalina.

Lisätietoja Ympäristöylitarkastaja Johanna Thessler, p. 044 7307 423,
johanna.thessler@sakyla.fi

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Jukka Reko

Päätösehdotus Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta päättää, että Saulan Tila Oy:n kanalarakennuksissa tehdyt toimenpiteet hajuhaittojen vähentämiseksi

riittävät ainakin toistaiseksi. Hajuhaittojen ei katsota tehtyjen toimenpiteiden jälkeen olevan kohtuuttomia eikä toisaalta kohtuullisin toimin enää vähennettävissä.

Perustelut

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnassa nyt ehkäistään ja rajoitetaan ympäristön pilaantumista ympäristönsuojelulain 7-8 §:n tarkoittamalla tavalla. Päätös perustuu myös Lakiin eräistä naapurussuhteista (§ 17) ja lain tarkoittamaan kohtuuttomuusarviointiin. Lain mukaan arvioitaessa rasiuksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasiuksen muu tavanomaisuus, rasiuksen voimakkuus ja kesto, rasiuksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat. On tavanomaista, että kyseisenlaisesta kanalasta toisinaan aiheutuu hajuja ympäristöön. Näitä ei ole mahdollista täysin poistaa. Todetaan, että eläinsuojan sijainti näin lähellä asutusta ei ole paras mahdollinen, mutta kanalatoimintaa on alueella ollut kauan eikä edellytyksiä velvoittaa toiminnanharjoittajaa siirtämään toimintaa muualle ole olemassa. Uuden seurantajakson perusteella hajuhaitat ovat vähentyneet ja voimakkaimpia hajuja esiintyy enää alle neljässä prosentissa havainnoista. Seurantajaksoon osallistuneiden määrä antaa ymmärtää että haitankärsijöitä on aikaisempaa vähemmän ja ylipäätään hyvin pieni joukko.

Tulkintaa tukee myös Laki ympäristövahingoista, johon on kirjattu ns. sietämisvelvollisuus (§ 4). Se tarkoittaa, että joitakin asioita ja haittoja on siedettävä, silloin kun ne eivät ole kohtuuttomia. Näissä selvityksissä otetaan huomioon paikalliset olosuhteet, häiriön syntymiseen johtanut tilanne kokonaisuudessaan sekä häiriön yleisyys vastaavissa olosuhteissa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

=====